

Yunan Nesrinde Türklük, Müslümanlık ve Türk Kültürü Algısı : Kazancakis Örneği

Başak UYSAL*

Özet

Yazar, şair ve filozof olarak tanınan Nikos Kazancakis'in eserlerinde yaşamış olduğu dönemin de etkisiyle Türk-Yunan ilişkileri, Tanrı ve insan, din kavramı ve varoluşa yönelik sorgulamalar sıkça yer almaktadır. Bu kadar geniş alanda eser vermiş olan Kazancakis ve eserleri hakkında birçok akademik çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar, genellikle Kazancakis'in Hristiyanlık algısı, etkisi altında kaldığı edebî akım, eserlerindeki Türk imajı, benimsediği düşünce sistemi, ideolojik bakış açısı, Bergson, **Nietzsche**, Buda ve Lenin etkileri üzerinde yoğunlaşmıştır. Sözü edilen çalışmaların yanı sıra, Kazancakis'in romanlarında bazen pasajlar hâlinde bulunan bazense satır aralarında ele alınan Türk kültür ve geleneği de incelenmesi gereken konulardandır. Eserler incelendiğinde eserlerin düğüm noktasını oluşturan karakterlerin genelde Türkler olduğu görülmektedir; çünkü Kazancakis'in romanlarında Osmanlı İmparatorluğu'nun o dönemde bir parçası olan Girit, önemli bir yer tutmaktadır. Bu çalışmada Kazancakis'in Girit'teki Türklere yönelik eserlerinde kullandığı deyim, eğretilme ve günlük hayatta kullanılan bazı kelime gruplarıyla olgular -Türkler gibi oturmak, ermiş Türk ihtiyarları, Türkçe türküler, Türk ağası kavramının algılanış biçimi, Türk gelenekleri, kan kardeşliği vb.- yazarın romanlarından yola çıkılarak ele alınmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen veriler; tarih bilinci, kültür aktarımı, dilbilim ve toplumsal bellek açısından büyük önem taşımaktadır.

Nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yönteminin kullanıldığı çalışmanın sonucunda Türk kültürünün bir Yunan yazarın algısıyla nasıl ele alındığı sorusunun karşılığının alınması amaçlanmaktadır. Çalışma sonucunda elde edilecek verilerin dünya edebiyatında Türk kültürü algısı ile Türkçenin derin ve yüzey yapısına hizmet edeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk İmajı, Nikos Kazancakis, Türkokrazi, Yunan Edebiyatı

Turks, Turkish Culture And Muslimism in Prose of Greek : Pattern of Kazantzakis

Başak UYSAL

Abstract

As an author, poet and thinker, Nikos Kazantzakis's work has been included some informations about Turk-Greek relations, God and human, religion and interrogation to human being. There have been lots of study about Nikos Kazantzakis and his Works because of his overall Works. Generally these studies have been included image of Christianity and Turk in Kazantzakis' Works, literary movement influenced, philosophical thought system adopted, ideological perspective, Bergson, Nietzsche, Buddha and Lenin's effects in his works. Apart from these works, Turkish culture and customs should have been studied. To find informations about Turkish culture in Kazantzakis' works readers have to read between the lines. Otherwise, Turkish characters have been placed in plot of works. Because Crete, the love of Kazantzakis' life was a part of Ottoman Empire during this historical process. In this study, idioms, metaphors and phatic communions about Turks in Kazantzakis' novels have been examined.

* Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü - ANKARA

Dil ve Edebiyat Araştırmalar, S.5, s. 141-170

Document analysis method has been used in this study. To determine imaging the Turkish culture in terms of a Greek author's perspective is aim of this study. These donnees provided through examine are important for historical consciousness, culture transfer, linguistic and collective memory.

Keywords: Image of Turks, Nikos Kazantzakis, Turkokratia, Greek Literature